

Ansökan om tillstånd inom Nackareservatets naturreservat för damm på Björkhagens golfklubbs golfbana

Erstavik 6:1

Förslag till beslut

1. Tillstånd från naturreservatsföreskrifterna för Nackareservatet medges för en damm på Björkhagens golfklubbs golfbana (hål 9) på fastigheten Erstavik 6:1 enligt situationsplan i bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 2020-03-31.
2. Området tillståndet avser är den yta som dammen upptar på marken enligt ritning i bilaga 4 till tjänsteskrivelsen daterad den 2020-03-31.
3. Följande villkor ska uppfyllas:
 - a. Anläggandet av den nya dammen – och borttagandet av den befintliga dammen - får inte utföras under perioden 28 februari – 31 oktober för att undvika störning på växt- och djurliv.
 - b. Vid anläggningsarbetena får rötterna på omkringliggande träd inte skadas.
 - c. Innan åtgärden påbörjas ska reservatsförvaltaren kontaktas och informeras om vilka arbetsmoment som ska utföras.

Lagstöd

Beslutet är fattat med stöd av Nackareservatets föreskrifter, 7 kap. 25-26 §§ och 16 kap. 2 § miljöbalken.

Sammanfattning

Ansökan gäller anläggandet av en damm på 20-25 m² på Björkhagens golfklubbs golfbana på banans spelyta. Den befintliga näraliggande dammen läggs igen. Syftet är att förbättra spelbarheten. Området ligger inom Nackareservatet. Allmänhetens tillgänglighet eller kulturvärdena påverkas inte. Naturvärdena kan gynnas då dammen placeras mer skyddat och närmare skogsmark. Åtgärden innebär inte något större ingrepp och den bedöms vara förenlig med reservatets syften. Tillstånd bör medges. Beslutet förenas med villkor för att minimera påverkan under anläggningstiden.

Ärendet

Tillstånd från naturreservatsföreskrifterna för Nackareservatet söks enligt 7 kap. miljöbalken för att anlägga en mindre damm på golfbanans nionde hål på fastigheten

Erstavik 6:1. Önskad plats ligger ca 20 meter från en befintlig damm som avses fyllas igen. Den nuvarande dammen ligger mitt i spelytan på det nionde hålet. Den nya dammen ska bli 20-25 m² stor och ca 1 m djup, och den placeras i ett befintligt öppet dike som därmed utvidgas. Tanken är att den ska bli något djupare och bredare än befintlig damm. Denna har ungefär samma yta som den planerade, men är grundare; 50-60 cm djup och växer igen lätt. Vattnet från den befintliga dammen ska föras över till den nya innan den gamla läggs igen. Ny damms placering är på fairway, dvs på spelytan. Området är lerigt och leran i botten på dammen gör att den i princip är tät. Syftet med att byta plats på dammen är att förbättra spelbarheten. Enligt ansökan kan åtgärden också stärka den biologiska mångfalden och bidra till ett mer inkluderande friluftsliv. Ansökan inkom den 5 februari 2020. Platsens läge framgår av bilaga 3 till tjänsteskrivelsen daterad den 2020-03-31.

Nackareservatets naturreservat bildades 2005. Syftet med Nackareservatets naturreservat är att bevara ett stort sammanhängande frilufts- och naturområde – en värdekärna i den regionala grönstrukturen – med omfattande möjligheter till rekreation intill en tätbefolkad del av Stockholmsregionen. Syftet är också att bevara områdets omväxlande topografi och dess rika variation av skogstyper, kärr, sjöar och kulturmark. Avsikten med reservatet är vidare att främja områdets mångsidiga friluftsutnyttjande, biologiska mångfald och kulturvärden.

Av föreskrift A6 för Nackareservatet framgår bland annat att det utan kommunens tillstånd är förbjudet att förändra områdets permanenta topografi, ytförhållanden eller avrinningsförhållanden, till exempel genom att gräva, spränga, borra, dika, schakta, muddra eller fylla ut.

Området omfattas av riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

Aktuell del av fastigheten Erstavik 6:1 ligger vid Dammtorpssjön/Söderbysjön. Den omfattas här av strandskydd om 300 meter från strandlinjen på land. Dispens från strandskyddsbestämmelserna har sökts för åtgärden.

Området är inte planlagt. Åtgärden är inte bygglovspliktig. Aktuellt område betecknas som *Natur och större rekreationsområde* i Översiktsplan för Nacka kommun (antagen maj 2018).

Önskad plats för dammen ligger ca 100 meter från Natura 2000-området Söderbysjön-Dammtorpssjön (SE0110169) förtecknad enligt 7 kap. 27 § miljöbalken. Dess prioriterade livsmiljö är naturligt näringsrika sjöar.

Erstavik 6:1 ägs av Stockholms stad vars tillstånd krävs för åtgärderna.

Skäl till beslut

Bevarandeplanen för Söderbysjön-Dammtorpssjön (Länsstyrelsen i Stockholm 2016-12-20) uppmärksammar golfbanan och anger att den kan påverka den intilliggande Söderbysjön genom utsläpp av närsalter. I vilken omfattning utsläppen påverkar sjön är dock inte utrett.

I bevarandeplanen räknas ett antal potentiella hot mot värdena i området upp. Enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken krävs tillstånd för att vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller störa utpekade arter i ett Natura 2000-område. Att ta bort en mindre damm och anlägga en ny damm på golfbanan bedöms inte kräva ett sådant tillstånd.

Nackareservatet har stor betydelse för friluftslivet och naturvärdena är höga. Platsen för den önskade dammen utgörs av en gräsbevuxen yta som är en del av golfbanans spelyta. En befintlig damm ersätts med en näraliggande ny damm av motsvarande storlek, och den gamla dammen läggs igen. Förändringen av topografi, ytförhållanden och avrinningsförhållanden bedöms bli försumbar eller obefintlig.

Påverkan på naturreservatets syften

Golfbanan har funnits på platsen sedan 1950-talet. Dammen är en del av golfverksamheten och syftet med ”dammflytten” är att utveckla verksamheten, vilket kan antas gynna golfspelarna, samtidigt som områdets mångsidiga friluftsutnyttjande inte missgynnas av åtgärden. Friluftslivets tillgång till platsen bedöms inte påverkas mer än vad den gör idag av åtgärden efter anläggningsskedet. Inte heller kulturvärdena bedöms påverkas.

Platsen bedöms inte ha höga naturvärden. Den nya dammens placering har potential att gynna djurlivet då den hamnar i ett mer skyddat läge delvis under träd, och då den får nära kontakt med busksnår och högre gräs. Det bör erbjuda bättre skydds- och övervintringsmöjligheter för bl. a. grod- och kräldjur vilket är i linje med reservatets syfte om att främja den biologiska mångfalden. Beslutets villkor minimerar risken för negativ påverkan under anläggningstiden.

Naturreservatsbildningen innebär en restriktivitet i medgivandet av tillstånd i och med att naturskyddet är ett allmänt intresse som väger tungt. En inskränkning i enskilds rätt får enligt 7 kap 25 § miljöbalken samtidigt inte gå längre än vad som krävs för att tillgodose syftet med naturreservatet. Det enskilda intresset av att flytta dammen bedöms i detta fall väga tyngre än det allmänna intresset för naturreservatet, då påverkan av åtgärden är liten, och dessutom kan bli positiv för reservatets biologiska syften.

Tillstånd från naturreservatsföreskrifterna bör därför medges.

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten
08-718 79 87
per.enarsson@nacka.se

Karina Hälleberg
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Miljöenheten
08-718 93 82
karina.halleberg@nacka.se

Bilagor

1. Situationsplan
2. Ansökan
3. Platsens läge
4. Ritning

Sändlista

Naturvårdsverket

Fastighetskontoret Stockholms stad